

הצעת חוק לשינוי חברתי-כלכלי (תיקוני חקיקה)(הגברת התחרות וטובת הצרכן), התשע"ב-2012

פרק _____ : תחבורה

תיקון פקודת התעבורה
1. בפקודת התעבורה¹ -

(1) אחרי סעיף 14 יבוא :

"סימן ג' 2 : רישיונות להפעלת תחבורה ציבורית באוטובוסים

הגדרות 14 יט. (א) בסימן זה -

"קו שירות לאוטובוסים" - מסלול הסעה שהורה עליו המפקח על התעבורה של אוטובוסים ציבוריים, שבו קבועות תחנות מוצא ויעד ובמידת הצורך גם תחנות להעלאת נוסעים ולהורדתם, ושבעבור הנסיעה בו נדרש כל נוסע לשלם בנפרד ;

"אשכול שירות לאוטובוסים" - אגד של קווי שירות לאוטובוסים, שתחנות המוצא והיעד שלהם הן באזור גיאוגרפי מסוים או בין אזורים גיאוגרפיים שונים, או שקיימים לגביהם מאפייני פעילות דומים ואשר כלול ברשימת אשכולות השירות לאוטובוסים שפרסם המפקח על התעבורה לפי הוראות סעיף 14 כה ;

"רישיון להפעלת אשכול שירות" - רישיון להפעלת אשכול שירות לאוטובוסים לפי סימן זה ;

"רישיון להפעלת קו שירות" - רישיון להפעלת קו שירות לאוטובוסים לפי סימן זה ;

"רישיון קו" - רישיון קו שניתן לפי פקודה זו כנוסחה ערב המועד הקובע ;

"המועד הקובע" - _____ (מועד תחילת התיקון לפקודה).

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173 ; התשס"ז, עמ' 430.

14.כ. לא יפעיל אדם קו שירות לאוטובוסים או אשכול שירות לאוטובוסים, אלא אם כן נתן לו המפקח על התעבורה רישיון להפעלת אותו קו שירות או להפעלת אותו אשכול שירות, לפי העניין, לפי הוראות סימן זה, והוא מפעיל את קו השירות או את אשכול השירות בהתאם לתנאי הרישיונות כאמור.

תנאים למתן רישיון 14כא (א) לא יינתן רישיון להפעלת קו שירות או להפעלת אשכול שירות או אשכול שירות ותנאים ברישיון מפעיל ושנבחר בהליך תחרותי.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי המפקח על התעבורה לתת רישיון להפעלת קו שירות או אשכול שירות למי שלא נבחר בהליך תחרותי, ובלבד שהתקופה הכוללת שבה החזיק המבקש ברישיון אינה עולה על האמור בסעיף 14כד, אם מצא כי מתקיים אחד מאלה:

(1) מבקש הרישיון הוא בעל רישיון להפעלת קו שירות או אשכול שירות, ומכוח רישונו כאמור הוא מפעיל קווי שירות לאוטובוסים באותו איזור גיאוגרפי שבו מצוי קו השירות שלגביו מתבקש הרישיון, וקיים טעם של חיסכון ויעילות תחבורתי או כלכלי בהפעלת קו השירות על ידי מפעיל אחד באותו איזור גיאוגרפי;

(2) מתן הרישיון למי שלא נבחר בהליך תחרותי מוצדק משיקולים שעניינם שמירה על רמת שירות נאותה ויעילות תפעולית וכלכלית;

(3) התקיימה עילה הקבועה בהוראות השרים בהתאם לסעיף קטן (ד).

(ג) המפקח על התעבורה רשאי לכלול ברישיון להפעלת קו שירות או ברישיון להפעלת אשכול שירות, תנאים והוראות שיש לקיימם במהלך תקופת תוקפו של הרישיון, ובין השאר בעניינים אלה:

(1) מסלול קווי השירות לאוטובוסים שלגביהם ניתן הרישיון, תחנות המוצא והיעד ותחנות להעלאת נוסעים ולהורדתם במסלול כאמור, לוח הזמנים הקובע את מועד תחילת הנסיעות בקווי השירות שלגביהם ניתן הרישיון ואת מועד סיומם, ותכיפות הנסיעות;

(2) רמת השירות הנאותה הדרושה לשם הפעלת קו השירות או אשכול השירות;

(3) אופן ההפעלה של קווי השירות או אשכול השירות שלגביהם ניתן הרישיון;

(4) המספר המזערי של אוטובוסים שיש להפעיל בקו השירות או באשכול השירות שלגביו ניתן הרישיון, וסוגיהם;

(5) מערכות המידע לציבור שיופעלו בקווי השירות או באשכול השירות וכן הוראות לגבי תוכן המידע שיועבר ואופן העברתו;

(6) מערכות הכרטוס ואופן ביצוע הכרטוס, לרבות הסדרי נסיעה משותפים עם מפעילים אחרים;

(7) נושאים כספיים;

(8) אמצעים טכנולוגיים שיופעלו בקו השירות או באשכול השירות;

(9) מערכת דיווח לממשלה, ולמרכז השירות כאמור בסעיף 2;

² כפי שייקבע בחקיקה, ראו הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (תיקון מס' 100) (רישיון מפעיל וכרטוס חכם), התשע"א-2010, הצ"ח התשע"א (541), עמ' 206.

(10) מילוי הנחיות המפקח בדבר ביצוע

השירות.

(ד) השר, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע הוראות בדבר דרכי עריכת הליכים תחרותיים למתן רישיונות להפעלת קווי שירות או רישיונות להפעלת אשכולות שירות וכן הוראות בדבר פטור מהליכים כאמור בנוסף להוראות הקבועות בסעיף קטן (ב).

שיקולים למתן רישיונות ולקביעת תנאים ברישיונות
14כב. במתן רישיונות לפי סימן זה ובקביעת ההליך לנתינתם, יובאו בחשבון, בין השאר, שיקולים תנאים ברישיונות
אלה:

(1) מדיניות הממשלה בתחום התחבורה הציבורית;

(2) התאמתו של מבקש הרישיון לבצע את הפעולות ולתת את השירותים שלגביהם הוא מבקש רישיון, בהתחשב, בין השאר, ברמת השירות אשר ניתנת על ידו בקווי שירות המופעלים על ידו;

(3) שיקולי יעילות כלכלית ובכלל זאת שיקולים שענינם צמצום הריכוזיות והגברת התחרות בענף התחבורה הציבורית;

(4) הוראות לענין מגבלת ההשתתפות החלה על דן - חברה לתחבורה ציבורית בע"מ ואגד - אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ, בהליכים למתן רישיונות קווי שירות כפי שנקבעו בהסכמים עם המדינה אשר עמדו בתוקפם ערב תחילת סימן זה;

(5) מידת עמידתו של מבקש הרישיון בתנאים ובהוראות שנקבעו בהסכמיו עם המדינה ובתנאי רישיונות והנחיות שניתנו על ידי הגורמים המוסמכים;

(6) שיקולים שבטובת הציבור.

ביטול הגבלה או התלייה רישיונות

14כג. המפקח על התעבורה רשאי, בכל עת, לבטל רישיון שניתן לפי סימן זה, להגבילו או להתלותו, לאחר שנתן לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע את טענותיו, ובלבד שמתקיים אחד מאלה:

(1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב;

(2) חדל להתקיים תנאי מן התנאים למתן הרישיון;

(3) בעל הרישיון הפר תנאי מהותי מתנאי הרישיון, לרבות הוראות בדבר רמת השירות הנאותה להפעלת קו השירות או אשכול השירות, או שהפר התחייבות שהוא חב בה מכוח הסכם הפעלה שנחתם בינו לבין ממשלת ישראל, או שהפר או שלא ביצע הוראה של המפקח על התעבורה בקשר עם מתן השירות לציבור.

תקופת תוקפם של רישיונות

14כד. (א) רישיון להפעלת קו שירות או רישיון להפעלת אשכול שירות יינתן לתקופה שיקבע המפקח על התעבורה, ברישיון כאמור, ושלא תעלה על שש שנים ואם הרישיון להפעלת קו השירות או רישיון להפעלת אשכול השירות ניתן בעבר לבעל הרישיון (בסעיף זה – רישיון קודם) – תקופת הרישיון לא תעלה על ההפרש שבין שש שנים לבין תקופת תוקפו של הרישיון הקודם.

(ב) המפקח על התעבורה רשאי להאריך את תקופת תוקפו של רישיון כאמור בסעיף קטן (א), בהתחשב, בין השאר, בהתאמת השירות שניתן על ידי בעל הרישיון לתנאי הרישיון, ביעילות השירות כאמור, וברמת השירות.

(ג) הארכת תקופת תוקפו של רישיון כאמור בסעיף קטן (ב) מותרת לתקופות נוספות שכל אחת מהן לא תעלה על שלוש שנים, ובלבד שסך כל הארכות התוקף לא יעלו על שתיים עשרה שנים ואם ניתן לבעל הרישיון רישיון קודם – סך כל הארכות כאמור לא יעלה על ההפרש שבין שתיים עשרה שנים לבין תקופת תוקפו של הרישיון הקודם.

(ד) לעניין סעיפים קטנים (א) ו-(ג) יראו כרישיון קודם גם רישיון להפעלת קו שירות או אשכול שירות שהמפקח על התעבורה קבע, מנימוקים שיירשמו, כי מאפייניו, לרבות תחום פעילותו הגיאוגרפי, זהים, כולם או חלקם, לרישיון קו או אשכול אשר הענקתו או הארכת תקופת תוקפו מבוקשת לפי חוק זה.

(ה) בסעיף זה -

"תקופת תוקפו של הרישיון הקודם" - סך כל תקופות תוקפו של רישיון קו שירות או רישיון אשכול שירות של מפעיל תחבורה ציבורית עד למועד מתן הרישיון או הארכתו לפי העניין, לרבות פרקי זמן שבהן הוחזק הרישיון מתוקף הסכמים עם ממשלת ישראל, כהגדרתם בסעיף 14כו(ג);

"מפעיל תחבורה ציבורית" - מי שמפעיל קו שירות לאוטובוסים או אשכול שירות לאוטובוסים לפי חוק זה, לרבות תאגיד אשר אותו מפעיל הוא בעל עניין או בעל שליטה בו;

"בעל עניין" ו - "בעל שליטה" - כהגדרתם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

14כה. (א) רישיונות קו ורישיונות אשכול שניתנו או ינתנו למפעילי תחבורה ציבורית בהתאם להסכמים עם ממשלת ישראל, יראו אותם כרישיונות להפעלת קווי שירות או אשכולות שירות שניתנו לפי סימן זה, והוראות סעיפים 14כא(א) ו-(ב), ו-14כד לא יחולו לגביהם.

הוראות מעבר לעניין רישיונות שניתנו לפי הסכמים עם הממשלה

(ב) תקופת תוקפם של הרישיונות האמורים בסעיף קטן (א) תהיה בהתאם להסכמי ההפעלה שנחתמו עם בעלי הרישיונות האמורים בעקבות ההסכמים ביניהם לבין ממשלת ישראל.

(ג) בסעיף זה -

"הסכמים עם ממשלת ישראל" – הסכמים שנחתמו לפני המועד הקובע בין ממשלת ישראל לבין בעלי רישיונות קווי שירות באוטובוסים, שעניינם העברת קווי שירות שהופעלו בידי בעלי הרישיונות האמורים לבעלי רישיונות אחרים, לרבות תיקונים להסכמים כאמור שנחתמו לפני המועד הקובע.

2. תיקון פקודת התעבורה - תחילה תחילתו של סימן ג'2 בפרק השני לפקודת התעבורה, כנוסחו בסעיף _____ לחוק זה, ביום _____.

פרק ___ - שיקולי תחרותיות בייבוא

3. תיקון פקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש] - התשל"ט-1979³ - בפקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש]

(1) בסעיף 2 -

(א) במקום "3" יבוא "2א", במקום "התיירות" יבוא "התעסוקה", ואחרי המילים "בצו או מכוחו" יבוא "וכן רשאי הוא לקבוע בצו כאמור הוראות לעניין הגברת התחרות בשוק הרלוונטי, לרבות לעניין העדפת מי שמבקש ליבא טובין לישראל (להלן – מבקש רישיון יבוא) שהוא בעל שיעור מכירות נמוך של אותם הטובין בישראל לעומת מבקש בעל שיעור מכירות גבוה יותר".

(ב) האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) מבלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א) לא יינתן רישיון יבוא למי שמתקיים בו אחד משני אלה:

(1) הוכרז כמונופול כהגדרתו בחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988⁴;

³ דיני מ"י [נוסח חדש] מס' 32, עמ' 625; ס"ח התשנ"ב, עמ' 163.
⁴ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; ס"ח התשע"א, עמ' 984.

(2) היקף המכירות המצטבר שלו ביחד עם חברות קשורות, עולה על 30% ממכירות אותם הטובין בישראל; לעניין זה, "חברה קשורה" - כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.⁵

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) ניתן יהיה לתת רישיון יבוא למי שמתקיים בו האמור בפסקאות (ב)(1) או (2) בנסיבות מיוחדות המצדיקות את מתן הרישיון ומטעמים שיירשמו, ולעניין מי שמתקיים בו האמור בפסקה (ב)(1) גם באישור הממונה על הגבלים עסקיים".

(2) אחרי סעיף 2 יבוא:

"קבלת מידע לעניין 2א. (א) שר התעשיה או מי שהוא הסמיך לכך רשאי שיעור מכירות הטובין בישראל בקשתו לפי הוראות סעיף 2, ככל שייראה לו דרוש לשם מתן החלטה בבקשתו.

(ב) מקום שבו עלה חשש כי חלות לגבי מבקש רישיון יבוא הוראות סעיף 2(ב)(2) יפנה שר התעשיה או מי שהוא הסמיך לכך לממונה על ההגבלים העסקיים אשר יחווה דעתו בעניין זה בתוך 30 יום ממועד פניית שר התעשיה".

פרק ___ : שקילת שיקולי רווחת הצרכנים וקידום התחרות בידי רגולטורים

הגדרות 4. בפרק זה -

"סמכות אסדרה" - סמכות לקביעת כללים לגבי שוק או ציבור מסוים, לקביעת מחירים או מכסות או למתן היתרים, רישיונות או זיכיונות;

"רגולטור" - מי שמוענקות לו סמכויות אסדרה לפי דין, לרבות שר משרי הממשלה שהוענקו לו סמכויות כאמור לפי חוק מסוים ומי שששר האציל לו את סמכותו כאמור, לגבי סמכויות האסדרה שהוענקו לשר לפי אותו החוק בלבד, ולרבות כל אדם המנוי בתוספת.

5. (א) רגולטור יהיה אחראי, כחלק מהמטרות שלקידומן הוא פועל, לרווחת הצרכנים, לרבות השפעה על יוקר המחיה, ולקידום התחרות בתחום שעל הצרכנים אסדרתו הוא אמון.

⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; ס"ח התשע"א, עמ' 206.

(ב) בהפעלת סמכויות אסדרה לפי כל דין, ישקול רגולטור, בנוסף לכל מטרה ושיקול אחרים, את המטרות המנויות בסעיף קטן (א) ויתעד אצלו בכתב את נימוקיו ושיקוליו.

- ביצוע ותקנות 6. שר האוצר ממונה על ביצוע פרק זה והוא רשאי להתקין תקנות ולקבוע כללים לעניין חובת ההנמקה האמורה בסעיף 5(ב).
- שינוי התוספת ועדכונה 7. שר האוצר רשאי, בצו, לשנות את התוספת.

תוספת

(סעיף 2)

- (1) "אגף הפיקוח על היצוא הביטחוני" כהגדרתו בסעיף 2 לחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007⁶;
- (2) "המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין" כמשמעותה בסעיף 66 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982⁷;
- (3) "הממונה" כהגדרתו בחוק היטלי סחר ואמצעי הגנה, התשנ"א-81991⁸;
- (4) "הממונה" כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005⁹;
- (5) "הממונה על ענייני נפט" כמשמעותו בסעיף 3 לחוק הנפט, התשי"ב-101952¹⁰;
- (6) "המנהל" כהגדרתו בחוק הרופאים הווטרינרים, התשנ"א-111991¹¹;
- (7) "המפקח" כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-121981¹²;
- (8) "המפקח" כהגדרתו בחוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-131996¹³;

⁶ ס"ח תשס"ז, עמ' 398.
⁷ ס"ח תשמ"ב, עמ' 218.
⁸ ס"ח תשנ"א, עמ' 38.
⁹ ס"ח תשס"ה, עמ' 889.
¹⁰ ס"ח תשי"ב, עמ' 322.
¹¹ ס"ח תשנ"א, עמ' 76.
¹² ס"ח תשמ"א, עמ' 208.
¹³ ס"ח תשנ"ו, עמ' 192.

- (9) "המפקח" כהגדרתו בסעיף 2 לפקודת המשקולות והמידות,
141947;
- (10) "המפקח" כהגדרתו בצו הפיקוח על יהלומים, יבואם ויצואם,
התשלי"ט-151979;
- (11) "המפקח על הבנקים" כמשמעותו בסעיף 5 לפקודת הבנקאות,
161941;
- (12) "הרשות" כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות,
התשלי"ה-171975;
- (13) "הרשות" כהגדרתה בחוק רשות הספנות והנמלים,
התשס"ד-182004;
- (14) "הרשות" כהגדרתה בסעיף 2 לחוק משק החשמל,
תשנ"ו-191996;
- (15) "הרשות" כהגדרתה בסעיף 2 לחוק רשות התעופה האזרחית,
תשס"ה-202005;
- (16) "הרשות" ו-"המועצה" כהגדרתם בסעיף 2 לחוק משק הגז
הטבעי, התשס"ב-212002;
- (17) "הרשות" ו-"הממונה" כהגדרתם בחוק הגנת הצרכן,
התשמ"א-221981;
- (18) "הרשות הלאומית להסמכת מעבדות" כהגדרתה בחוק הרשות
הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-231997;
- (19) "הרשות הממשלתית למים ולביוב", "מועצת הרשות
הממשלתית" ו-"מנהל הרשות הממשלתית" כמשמעותם בסעיפים
124יא, 124טו ו-124יט לחוק המים, התשי"ט-241959, בהתאמה;

¹⁴ ע"ר 1563, תוס' 1, עמ' 2.

¹⁵ ק"ת תשלי"ט, עמ' 445.

¹⁶ ע"ר 1134, תוס' 1, עמ' 69.

¹⁷ ס"ח תשלי"ה, עמ' 132.

¹⁸ ס"ח תשס"ד, עמ' 456.

¹⁹ ס"ח תשנ"ו, עמ' 208.

²⁰ ס"ח תשס"ח, עמ' 130.

²¹ ס"ח תשס"ב, עמ' 55.

²² ס"ח תשמ"א, עמ' 248.

²³ ס"ח תשנ"ז, עמ' 156.

²⁴ ס"ח תשי"ט, עמ' 169.

- (20) "הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו" כמשמעותה בסעיף 2 לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התשי"ן-1990²⁵;
- (21) "מועצה ארצית לתכנון ולבניה", "ועדה ארצית לתכנון ולבניה של תשתיות לאומיות" ו-"ועדה מחוזית לתכנון ולבניה" כמשמעותן בסעיפים 2, 6א ו-7 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965²⁶, בהתאמה;
- (22) "מכון התקנים הישראלי" ו-"הממונה על התקינה" כמשמעותם בסעיף 2 ו-5 לחוק התקנים, התשי"ג-1953²⁷, בהתאמה;
- (23) "ממונה" כהגדרתו בחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974²⁸;
- (24) "ממונה על ההגבלים העסקיים" ו-"רשות ההגבלים העסקיים" כמשמעותם בסעיפים 41 ו-41א לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988²⁹, בהתאמה;
- (25) "רשות הרישוי" ו-"מפקח על התעבורה" כהגדרתם בפקודת התעבורה (נוסח חדש)³⁰;
- (26) "רשות כבאות" כהגדרתה בחוק שירותי הכבאות, התשי"ט-1959³¹;
- (27) "רשות ניירות ערך" ו-"יושב ראש הרשות" כמשמעותם בסעיפים 2 ו-3 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968³², בהתאמה;
- (28) "רשם" כהגדרתו בסעיף 2 לפקודת האגודות השיתופיות³³;
- (29) "רשם" כהגדרתו בפקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975³⁴;
- (30) "רשם" כמשמעותו בסעיף 3 לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט-1969³⁵;

²⁵ ס"ח תשי"ן, עמ' 59.
²⁶ ס"ח תשכ"ה, עמ' 307.
²⁷ ס"ח תשי"ג, עמ' 30.
²⁸ ס"ח תשל"ה, עמ' 14.
²⁹ ס"ח תשמ"ח, עמ' 128.
³⁰ דיני מדינת ישראל נוסח חדש 7 עמ' 173.
³¹ ס"ח תשי"ט, עמ' 199.
³² ס"ח תשכ"ח, עמ' 234.
³³ ע"ר מס' 660, תוס' 1 עמ' 1.
³⁴ דיני מדינת ישראל נוסח חדש 28 עמ' 549.
³⁵ ס"ח תשכ"ט, עמ' 218.

- (31) "רשם" ו-"הלשכה" כהגדרתם בחוק הפטנטים, התשכ"ז-1967³⁶;
- (32) "רשם", "מפקח" ו-"הממונה על המרשם" כהגדרתם בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969³⁷;
- (33) "רשם ההקדשות" כמשמעותו בסעיף 25 לחוק הנאמנות, התשל"ט-1979³⁸;
- (34) "רשם החברות" כהגדרתו בחוק החברות, תשנ"ט-1999³⁹;
- (35) "רשם המשכונות" כמשמעותו בסעיף 3 לתקנות המשכון (סדרי רישום ועיון), תשנ"ד-1994⁴⁰;
- (36) "רשם העמותות" כמשמעותו בסעיף 63 לחוק העמותות, התש"ס-1980⁴¹;

³⁶ ס"ח תשכ"ז, עמ' 148.

³⁷ ס"ח תשכ"ט, עמ' 259.

³⁸ ס"ח תשל"ט, עמ' 128.

³⁹ ס"ח תשנ"ט, עמ' 189.

⁴⁰ ק"ת תשנ"ד, עמ' 734.

⁴¹ ס"ח תש"ס, עמ' 210.

דברי הסבר

כאן הקלד את רושמי החוק